



An Bhruiséil, 10 Meitheamh 2025
(OR. en)

8375/25

Comhad Idirinstitiúideach:
2024/0187(CNS)

JAI 506
FRONT 101
VISA 63
FREMP 100
NO
CH
LI
IS

GNÍOMHARTHA REACHTACHA AGUS IONSTRAIMÍ EILE

Ábhar: RIALACHÁN ÓN gCOMHAIRLE maidir le neartú a dhéanamh ar shlándaíl cártaí aitheantais shaoránaigh an Aontais agus doiciméad cónaithe arna n-eisiúint do shaoránaigh an Aontais agus baill dá dteaghlaigh a fheidhmíonn a gceart chun saorghluaiseachta

RIALACHÁN (AE) 2025/... ÓN gCOMHAIRLE

an ...

maidir le neartú a dhéanamh ar shlándáil cártaí aitheantais shaoránaigh an Aontais agus doiciméad cónaithe arna n- eisiúint do shaoránaigh an Aontais agus baill dá dteaghlaigh a fheidhmíonn a gceart chun saorghluaiseachta

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 77(3) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Pharlaimint na hEorpa¹,

Ag gníomhú di i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta,

¹ Tuairim an 2 Aibreán 2025 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil).

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Beartaíodh leis an gConradh ar an Aontas Eorpach (CAE) saorghluaiseacht daoine a éascú agus sábháilteacht agus slándáil phobal na hEorpa á n-áirithiú, trí limistéar saoirse, slándála agus ceartais a chur ar bun, i gcomhréir le forálacha CAE agus an Chonartha ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE).
- (2) Le saoránacht an Aontais, tugtar an ceart chun saorghluaiseachta do shaoránaigh uile an Aontais faoi réir teorainneacha agus coinníollacha áirithe. Tugtar éifeacht don cheart sin le Treoir 2004/38/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle². In Airteagal 45 de Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh ('an Chairt'), déantar foráil freisin maidir le saoirse gluaiseachta agus saoirse cónaithe. Is é atá i gceist leis an tsaoirse gluaiseachta an ceart chun imeacht as Ballstáit agus dul isteach iontu le cárta aitheantais nó pas bailí.

² Treoir 2004/38/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2004 maidir leis an gceart atá ag saoránaigh an Aontais agus ag baill dá dteaghlaigh chun gluaiseacht agus cónaí a dhéanamh faoi shaoirse ar chríoch na mBallstát lena leasaítear Rialachán (CEE) Uimh. 1612/68 agus lena n-aisghairtear Treoracha 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE agus 93/96/CEE (IO L 158, 30.4.2004, lch 77, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

- (3) De bhun Threoir 2004/38/CE, tá na Ballstáit le cártaí aitheantais nó pasanna a eisiúint dá náisiúnaigh agus na cártaí aitheantais nó pasanna sin a athnuachan, i gcomhréir le dlíthe náisiúnta. Thairis sin, foráiltear sa Treoir sin go bhféadfaidh Ballstáit a chur de cheangal ar shaoránaigh an Aontais agus ar bhaill dá dteaghlaigh clárú leis na húdaráis ábhartha. Ceanglaítear ar na Ballstáit deimhnithe clárúcháin a eisiúint do shaoránaigh an Aontais faoi na coinníollacha a leagtar amach inti. De bhun na Treorach sin, ceanglaítear ar na Ballstáit freisin cártaí cónaithe a eisiúint do bhaill teaghlaigh nach náisiúnaigh de Bhallstát iad agus, ar iarratas, doiciméid a eisiúint ina ndeimhnítear buanchónaí agus ina ndéantar cártaí buanchónaithe.
- (4) Foráiltear le Treoir 2004/38/CE go bhféadfaidh na Ballstáit na bearta is gá a ghlacadh chun aon cheart a thugtar leis an Treoir sin a dhiúltú, a fhoirceannadh nó a tharraingt siar i gcás mí-úsáid ceart nó calaoise. Sainithníodh mar ghnáthchásanna calaoise faoin Treoir sin brionnú doiciméid nó cur in iúl bréagach fíorais ábharraigh a bhaineann leis na coinníollacha atá leis an gceart cónaithe.
- (5) Roimh ghlacadh na rialacha ar leibhéal an Aontais, bhí difríochtaí suntasacha idir leibhéal slándála na gcártaí aitheantais náisiúnta agus doiciméid chónaithe do shaoránaigh an Aontais agus do bhaill dá dteaghlaigh a bhfuil cónaí orthu i mBallstát eile. Cuireann difríochtaí den sórt sin leis an riosca falsú agus calaois doiciméad a bheith ann, agus i ngeall ar na deacrachtaí sin freisin bíonn deacrachtaí praiticiúla ag saoránaigh agus iad ag iarraidh a gceart chun saorghluaiseachta a fheidhmiú.

- (6) Tá tábhacht ar leith ag baint le doiciméid shlána taistil agus aitheantais i gcás ina bhfuil gá le céannacht duine a shuí thar amhras. Tá tábhacht ag baint le hardleibhéal slándála doiciméad chun cosc a chur le mí-úsáid agus le bagairtí ar shlándáil inmheánach, go háirithe maidir le sceimhlitheoireacht agus coireacht trasteorann. Cártaí aitheantais náisiúnta nach bhfuil slán go leor, roimhe seo ba iad sin na doiciméid bhréagacha is minice a braithheadh a úsáideadh le haghaidh taisteal laistigh den Aontas.
- (7) Chun calaois chéannachta a dhíspreagadh, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go ngearrfar pionós leormhaith ar fhalsú agus ar ghóchumadh doiciméad aitheantais agus ar úsáid na ndoiciméad falsaithe nó góchumtha sin de réir a ndlí náisiúnta.
- (8) Chun cártaí aitheantais barántúla slána a eisiúint, is gá próiseas iontaofa a bheith ann le haghaidh céannacht a chlárú chomh maith le doiciméid ‘pórúcháin’ shlána chun tacú leis an bpróiseas iarratais. Ba cheart don Choimisiún, do na Ballstáit agus do ghníomhaireachtaí ábhartha an Aontais leanúint de bheith ag obair i gcomhar chun nach mbeidh doiciméid phórúcháin i mbaol calaoise, i bhfianaise úsáid mhéadaithe doiciméad pórúcháin bréagach.
- (9) Ní chuirtear de cheangal ar na Ballstáit leis an Rialachán seo cártaí aitheantais nó doiciméid chónaithe a thabhairt isteach i gcás nach ndéantar foráil dóibh faoin dlí náisiúnta, ná ní dhéanann sé dochar d’inniúlacht na mBallstát doiciméid chónaithe eile a eisiúint faoin dlí náisiúnta nach dtagann faoi raon feidhme dhlí an Aontais, mar shampla cártaí cónaithe a eisítear do na cónaitheoirí go léir atá ar an gcríoch, gan beann ar a náisiúntacht. Ina theannta sin, níl aon tionchar ag an Rialachán seo ar an bprionsabal, a eascraíonn as cásdlí na Cúirte Breithiúnais, gur féidir an teidlíocht ar an gceart chun saorghluaiseachta agus cónaithe a fhíorú trí mhodh cruthúnais de chineál ar bith.

- (10) Ní chuirtear cosc ar na Ballstáit leis an Rialachán seo glacadh le doiciméid seachas doiciméid taistil, ar shlí neamh-idirdhealaitheach, chun críoch aitheantais, mar shampla ceadúnais tiomána.
- (11) Maidir le doiciméid aitheantais a eisítear do shaoránaigh a ndearnadh srian a chur lena gceart chun saorghluaiseachta i gcomhréir le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta, agus ina léirítear go sainráite nach féidir iad a úsáid mar dhoiciméid taistil, níor cheart iad a mheas mar dhoiciméid a thagann faoi raon feidhme an Rialacháin seo.
- (12) Doiciméid taistil a chomhlíonann cuid 5 de Dhoiciméad 9303 ón Eagraíocht Eitlíochta Sibhialta Idirnáisiúnta (ICAO) maidir le doiciméid taistil mheaisín-inléite (an seachtú heagrán, 2015) ('Doiciméad ICAO 9303'), ar doiciméid iad nach bhfónann críocha aitheantais sna Ballstáit eisiúna, mar shampla an paschárta arna eisiúint ag Éirinn, níor cheart iad a mheas mar dhoiciméid a thagann faoi raon feidhme an Rialacháin seo.
- (13) Níor cheart a thuiscint ón tagairt sa Rialachán seo do Dhoiciméad ICAO 9303 go gcuirtear cosc ar na Ballstáit sonraíochtaí eagrán ina dhiaidh sin a chur i bhfeidhm.

- (14) Ní dhéanann an Rialachán seo difear d'úsáid cártaí aitheantais agus doiciméad cónaithe lena ngabhann feidhm eID ag na Ballstáit chun críoch eile ná ní dhéanann sé difear do na rialacha a leagtar síos i Rialachán (AE) Uimh. 910/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³, lena ndéantar foráil d'aitheantas frithpháirteach ar fud an Aontais do ríomh-shainaitheantas agus rochtain á tabhairt ar sheirbhísí poiblí, agus lena gcuidítear le saoránaigh atá ag bogadh go Ballstát eile trína cheangal go n-aithneofaí go frithpháirteach meáin ríomh-shainaitheantais sa Bhallstát eile sin faoi réir coinníollacha áirithe. Le cártaí aitheantais feabhsaithe, ba cheart go n-áiritheofaí aitheantas níos fusa agus go rannchuideofaí le rochtain níos fearr ar sheirbhísí.
- (15) Chun gur cuí an fíorú a dhéantar ar chártaí aitheantais agus ar dhoiciméid chónaithe, ceanglaítear ar na Ballstáit an teideal ceart a úsáid le haghaidh gach cineáil doiciméid a chumhdaítear leis an Rialachán seo. Chun gur fusa a bheidh sé seiceáil a dhéanamh ar na doiciméid a chumhdaítear leis an Rialachán seo i mBallstáit eile, ba cheart teideal an doiciméid a bheith i dteanga oifigiúil amháin bhreise ar a laghad de chuid an Aontais. I gcás ina bhfuil ainmnithe seanbhunaithe seachas an teideal 'Cárta aitheantais' in úsáid i mBallstáit cheana féin, ba cheart dóibh a bheith in ann leanúint de sin ina dteanga nó ina dteangacha oifigiúla féin. Níor cheart aon ainmniú nua a thabhairt isteach amach anseo, áfach.

³ Rialachán (AE) Uimh. 910/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Iúil 2014 maidir le ríomh-shainaitheantas agus seirbhísí iontaoibhe le haghaidh ríomh-idirbheart sa mhargadh inmheánach agus lena n-aisghairtear Treoir 1999/93/CE (IO L 257, 28.8.2014, lch. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- (16) Tá gá le gnéithe slándála chun a fhíorú an doiciméad barántúil atá ann agus chun céannacht duine a shuí. Maidir le híoschaighdeáin slándála a bhunú agus sonraí bithmhéadracha a chomhtháthú i gcártaí aitheantais agus i gcártaí cónaithe ball teaghlaigh nach náisiúnaigh de chuid Ballstáit iad, is céimeanna tábhachtacha iad chun úsáid na gcártaí sin san Aontas a dhéanamh níos sláine. Ach na sainaitheantóirí bithmhéadracha sin a chur ar áireamh, ba cheart go bhféadfadh saoránaigh an Aontais lán- tairbhe a bhaint as a gcearta chun saorghluaiseachta.
- (17) I gcás ina ndéantar sonraí bithmhéadracha mar a shainmhínítear i Rialachán (AE) 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴, eadhon íomhá d'aghaidh an tsealbhóra agus dhá mhéarlorg an tsealbhóra, a stóráil ar chártaí aitheantais agus cónaithe, mar a fhoráiltear cheana féin i ndáil le pasanna bithmhéadracha do shaoránaigh den Aontas agus ceadanna cónaithe do náisiúnaigh tríú tír, is ionann é sin agus meascán iomchuí d'aitheantas agus fíordheimhniú iontaofa a bhfuil riosca laghdaithe calaoise ag baint leis, ar mhaithe le slándáil na gcártaí aitheantais agus cónaithe a neartú. Mar atá dearbhaithe ag an gCúirt Bhreithiúnais, tá an riachtanas maidir le méarloirg a áireamh ar an meán stórála comhoiriúnach leis na cearta bunúsacha maidir le hurraim don saol príobháideach agus cosaint sonraí pearsanta a rathaítear in Airteagail 7 agus 8 den Chairt.

⁴ Rialachán (AE) 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Aibreán 2016 maidir le daoine nádúrtha a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin, agus lena n- aisghairtear Treoir 95/46/CE (An Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí) (IO L 119, 4.5.2016, lch. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

- (18) Mar chleachtas ginearálta, ba cheart do na Ballstáit, chun barántúlacht an doiciméid agus céannacht an tsealbhóra a fhíorú, an íomhá den aghaidh a fhíorú go príomha agus, i gcás inar gá barántúlacht an doiciméid agus céannacht an tsealbhóra a áirithiú, ba cheart do na Ballstáit na méarloirg a fhíorú freisin.
- (19) Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú, i gcásanna nach ndearbhaítear barántúlacht an doiciméid ná céannacht an tsealbhóra le fíorú sonraí bithmhéadracha, go ndéanfaidh foireann cháilithe seiceáil de lámh éigeantach.
- (20) Ní sholáthraítear leis an Rialachán seo bunús dlí chun bunachair sonraí a chur ar bun nó a chothabháil ar an leibhéal náisiúnta le haghaidh stóráil sonraí bithmhéadracha sna Ballstáit, ar ábhar don dlí náisiúnta é nach mór dó dlí an Aontais maidir le cosaint sonraí a chomhlíonadh, lena n-áirítear a cheanglais riachtanais agus chomhréireachta. Thairis sin, ní sholáthraítear leis an Rialachán seo bunús dlí chun bunachar sonraí láraithe a chur ar bun nó a chothabháil ar leibhéal an Aontais.

- (21) I gcás íomhá den aghaidh a stóráiltear ar mheán stórála na gcártaí aitheantais agus na ndoiciméad cónaithe, níor cheart rochtain a bheith ach ag foireann chuí-údaraithe na n-údarás inniúil náisiúnta, ghníomhaireachtaí an Aontais agus na n-eintiteas príobháideach uirthi chun barántúlacht an doiciméid a fhíorú nó céannacht an tsealbhóra a fhíorú i gcás inar gá, de réir an dlí, an doiciméad a thaispeáint. Ba cheart dlí an Aontais maidir le cosaint sonraí a chomhlíonadh leis an rochtain sin. Ina theannta sin, ba cheart a cheangal ar eintitis phríobháideacha toiliú an tsealbhóra a fháil chun rochtain a fháil ar an íomhá den aghaidh, mura bhforáiltear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta nach gceanglaítear comhaontú den sórt sin sa chás sonrath. Dá bhrí sin, ba cheart toiliú an ábhair sonraí a thuiscint mar choimirce bhreise agus níor cheart don thoiliú sin ann féin foras dlíthiúil a sholáthar le haghaidh próiseáil ag eintitis phríobháideacha. Ní dhéantar foráil leis an Rialachán seo do rialacha maidir le híomhánna den aghaidh a choinneáil, a luaithe a fhaightear rochtain orthu, lasmuigh de mheán stórála na gcártaí aitheantais agus na ndoiciméad cónaithe. Bheadh gá foráil a dhéanamh don choinneáil sin le dlí eile de chuid an Aontais nó leis an dlí náisiúnta, dlí ar gá dó a bheith i gcomhréir le dlí an Aontais maidir le cosaint sonraí, agus ba cheart don choinneáil a bheith teoranta do chríocha bharántúlacht an doiciméid a fhíorú nó céannacht an tsealbhóra a fhíorú. Ina theannta sin, níor cheart na híomhánna den aghaidh a choinneáil níos faide ná mar is gá chun na gcríoch sin, ba cheart iad a scriosadh a luaithe is atá an fíorú curtha i gcrích agus níor cheart iad a aistriú chuig tríú tíortha ná chuig eagraíochtaí idirnáisiúnta mura gceadaítear sin faoi dhlí an Aontais maidir le cosaint sonraí. Tá na coimirce sin beartaithe chun a áirithiú go ndéanfar an íomhá den aghaidh a chosaint go hiomchuí gan toirmeasc a chur ar a húsáid má théann an úsáid sin chun tairbhe shealbhóir an doiciméid, go háirithe i gcomhthéacs taisteal trasteorann.

- (22) Níor cheart ach d'fhoireann chuí-údaraithe na n-údarás inniúil náisiúnta agus ghníomhaireachtaí an Aontais amháin fíorú na méarlorg atá stóráilte ar an meán stórála a dhéanamh, agus níor cheart é sin a dhéanamh ach amháin nuair a cheanglaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta an doiciméad a thaispeáint. Níor cheart na méarloirg a bhfuarthas rochtain orthu chun na críche sin a choinneáil.
- (23) Maidir le sonraí bithmhéadracha a stóráiltear chun críoch cártaí aitheantais nó doiciméid chónaithe a phearsanú, ba cheart iad a choinneáil ar bhealach an-slán agus i gcomhair tréimhse nach faide ná 90 lá ón dáta eisiúna a phriontáiltear ar an doiciméad le linn pearsanú. Tar éis na tréimhse sin, déanfar na sonraí bithmhéadracha sin a scriosadh nó a dhíothú láithreach. Níor cheart an Rialachán seo a thuiscint mar thoirmeasc a chur ar phróiseáil na sonraí sin i gcás ina gceanglaítear sin le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta, i gcomhréir le dlí an Aontais maidir le cosaint sonraí.
- (24) Chun críoch an Rialacháin seo, ba cheart aird a thabhairt ar shonraíochtaí Dhoiciméad ICAO 9303, lena n-áiríthítear idir-inoibritheacht dhomhanda lena n-áirítear a mhéid a bhaineann le meaisín-inléiteacht agus leas a bhaint as amharc-chigireacht.
- (25) Ba cheart do na Ballstáit a bheith in ann cinneadh a dhéanamh i dtaobh an áireofar inscne duine ar dhoiciméad a chumhdaítear leis an Rialachán seo. I gcás ina n-áireoidh Ballstát inscne duine ar dhoiciméad mar sin, ba cheart sonraíochtaí Dhoiciméad ICAO 9303, 'F', 'M' nó 'X', nó an túslitir aonair comhfhreagrach a úsáidtear i dteanga nó i dteangacha an Bhallstáit sin a úsáid, de réir mar is iomchuí.

- (26) Ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún chun a áirithiú go ndéanfar caighdeáin slándála agus sonraíochtaí teicniúla a bheidh ann amach anseo arna nglacadh de bhun Rialachán (CE) Uimh. 1030/2002 ón gComhairle⁵ a chur san áireamh go cuí, i gcás inarb iomchuí, maidir le cártaí aitheantais agus cártaí cónaithe. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁶. Chun na críche sin, ba cheart an Coiste arna bhunú le hAirteagal 6 de Rialachán (CE) Uimh. 1683/95 ón gComhairle⁷ a bheith de chúnamh ag an gCoimisiún. I gcás inar gá, ba cheart go bhféadfadh na gníomhartha cur chun feidhme a ghlacfar fanacht faoi rún chun baol góchumtha agus falsaithe a chosc.

⁵ Rialachán (CE) Uimh. 1030/2002 ón gComhairle an 13 Meitheamh 2002 lena leagtar síos formáid aonfhoirmeach le haghaidh ceadanna cónaithe do náisiúnaigh tríú tír (IO L 157, 15.6.2002, lch. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/1030/oj>).

⁶ Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁷ Rialachán (CE) Uimh. 1683/95 ón gComhairle an 29 Bealtaine 1995 lena leagtar síos formáid aonfhoirmeach do víosaí (IO L 164, 14.7.1995, lch. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/1683/oj>).

- (27) Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go bhfuil nósanna imeachta iomchuí agus éifeachtacha i bhfeidhm maidir le haitheantóirí bithmhéadracha a bhailiú, ar nósanna imeachta iad a chomhlíonann na cearta agus na prionsabail a leagtar amach sa Chairt, i gCoinbhinsiún Chomhairle na hEorpa chun Cearta an Duine agus Saoirsí Bunúsacha a Chosaint agus i gCoinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh. Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go mbíonn sárleasanna an linbh ina bpríomhchomaoin i gcaitheamh an nós imeachta bailithe. Chun na críche sin, ba cheart oiliúint chuí ar chleachtais lena dtacaítear le leanaí a chur ar fáil d'fhoireann cháilithe d'fhonn aitheantóirí bithmhéadracha a bhailiú.
- (28) I gcás ina mbíonn deacrachtaí ann aitheantóirí bithmhéadracha a bhailiú, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go bhfuil nósanna imeachta iomchuí i bhfeidhm chun dínit an duine lena mbaineann a urramú. Dá bhrí sin, ba cheart breithnithe sonracha a bhaineann le hinscne, chomh maith le riachtanais shonracha leanaí agus daoine leochaileacha, a chur san áireamh. Ba cheart oiliúint a chur ar fáil d'fhoireann cháilithe faoi dhea-chleachtais maidir le haitheantóirí bithmhéadracha a bhailiú ó leanaí agus ó dhaoine leochaileacha.
- (29) Ach íoschaighdeán slándála agus formáide a thabhairt isteach do cártaí aitheantais, ba cheart go bhféadfadh na Ballstáit dul in iontaoibh bharántúlacht na ndoiciméad sin nuair a fheidhmíonn saoránaigh an Aontais a gceart chun saorghluaiseachta. Le tabhairt isteach caighdeán treisithe slándála, ba cheart ráthaíochtaí leordhóthanacha a sholáthar d'údaráis phoiblí agus d'eintitis phríobháideacha chun go mbeidh siad in ann brath ar bharántúlacht cártaí aitheantais agus iad in úsáid ag saoránaigh an Aontais chun críocha aitheantais.

- (30) Le sainchomhartha i bhfoirm cód tíre dhá litir an Bhallstáit a eisíonn an doiciméad, agus é clóite droim ar ais i ndronuilleog ghorm agus 12 cheann de réaltaí buí i gciorcal timpeall air, éascaítear amharc-chigireacht an doiciméid, go háirithe nuair a bhíonn an ceart chun saorghluaiseachta á fheidhmiú ag an sealbhóir.
- (31) Cé go gcoinnítear an rogha foráil a dhéanamh do ghnéithe náisiúnta breise, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú nach ndéanann na gnéithe sin laghdú ar éifeachtúlacht na ngnéithe coiteanna slándála ná nach ndéanann siad dochar do chomhoiriúnacht trasteorann na gcártaí aitheantais, mar shampla an fhéidearthacht na cártaí aitheantais a léamh le meaisíní arna n-úsáid ag Ballstáit seachas na Ballstáit a eisíonn na cártaí aitheantais.
- (32) Níor cheart go dtiocfadh méadú díréireach ar tháillí do shaoránaigh an Aontais ná do náisiúnaigh tríú tír mar thoradh ar chaighdeán slándála a thabhairt isteach maidir le cártaí aitheantais agus cártaí cónaithe ball teaghlaigh nach náisiúnaigh de Bhallstát iad. Ba cheart do na Ballstáit an prionsabal sin a chur san áireamh agus glaonna ar thairiscintí á n-eisiúint acu.
- (33) Ba cheart do na Ballstáit gach beart is gá a dhéanamh lena áirithiú go sainaitheanú i gceart, le sonraí bithmhéadracha, an duine ar eisíodh cárta aitheantais dóibh. Chuige sin, d'fhéadfadh na Ballstáit breithniú a dhéanamh i dtaobh aitheantóirí bithmhéadracha a bhailiú, go háirithe an íomhá den aghaidh, trí bhíthin clárú beo arna dhéanamh ag na húdaráis náisiúnta a eisíonn cártaí aitheantais.

- (34) Ba cheart do na Ballstáit malartú a dhéanamh ar an bhfaisnéis sin is gá chun rochtain a fháil ar an bhfaisnéis atá ar an meán stórála slán, agus chun í a fhíordheimhniú agus a fhíorú. Ba cheart na formáidí a úsáidtear leis an meán stórála slán a bheith idir-inoibritheach, lena n-áirítear i dtaca le pointí trasnaithe teorann uathoibrithe.
- (35) Le Treoir 2004/38/CE, tugtar aghaidh ar an gcás inar cheart gach deis réasúnach a thabhairt do shaoránaigh an Aontais nó do bhaill teaghlaigh shaoránaigh an Aontais nach náisiúnaigh de Bhallstát iad, nach bhfuil na doiciméid taistil atá riachtanach acu, chun a chruthú ar mhodhanna eile go bhfuil siad cumhdaithe leis an gceart chun saorghluaiseachta. Féadfar a áireamh ar na modhanna sin doiciméid aitheantais a úsáidtear ar bhonn sealadach agus cártaí cónaithe arna n-eisiúint do na baill teaghlaigh sin.
- (36) Urramaítear leis an Rialachán seo na hoibleagáidí a leagtar amach sa Chairt agus i gCoinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar Chearta Daoine faoi Mhíchumas. Dá bhrí sin, spreagtar na Ballstáit chun oibriú leis an gCoimisiún chun go gcomhtháthófar gnéithe breise a dhéanann cártaí aitheantais níos inrochtana agus níos fusa lena n-úsáid ag daoine faoi mhí-chumas, ar nós daoine faoi lagamharc. Fiosróidh na Ballstáit réitigh, ar nós gléasanna clárúcháin soghluaiste, lena bhféadfar cártaí aitheantais a eisiúint do dhaoine nach bhfuil ar a gcumas cuairt a thabhairt ar na húdaráis atá freagrach as cártaí aitheantais a eisiúint.

- (37) Ba cheart faisnéis shonrach a áireamh sna doiciméid chónaithe a eisítear do shaoránaigh an Aontais chun a áirithiú gurb amhlaidh a shaináithnítear iad i ngach Ballstát. Leis sin, ba cheart gurbh fhusa sé a aithint nuair a fheidhmíonn saoránach de chuid an Aontais a cheart chun saorghluaiseachta agus as na cearta a bhaineann go dlúth leis an bhfeidhmiú sin, ach níor cheart go rachadh comhchuibhiú thar a bhfuil iomchuí chun aghaidh a thabhairt ar laigí na ndoiciméad atá ann faoi láthair. Tá sé de shaoirse ag na Ballstáit an fhormáid ina n- eisítear na doiciméid sin a roghnú agus d'fhéadfaidís iad a eisiúint i bhformáid a chomhlíonann sonraíochtaí Dhoiciméad ICAO 9303.
- (38) Maidir le doiciméid chónaithe a eisítear do bhaill teaghlaigh nach náisiúnaigh de Bhallstát iad, is iomchuí leas a bhaint as an bhformáid chéanna agus na gnéithe slándála céanna dá bhforáiltear i Rialachán (CE) Uimh. 1030/2002 arna leasú le Rialachán (AE) 2017/1954 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁸. Sa bhreis ar chruthúnas a thabhairt ar an gceart cónaithe, déanann na doiciméid sin a sealbhóirí, a bhíonn faoi réir oibleagáid víosa i ngach cás eile, a dhíolmhú ón gceanglas víosa a fháil nuair a thionlacann siad an saoránach de chuid an Aontais nó nuair a thagann siad anall ina dhiaidh nó ina diaidh laistigh de chríoch an Aontais.
- (39) I dTreoir 2004/38/CE, foráiltear gur 'Cárta cónaithe baill teaghlaigh de shaoránach den Aontas' [aistriúchán neamhoifigiúil] atá le tabhairt ar na doiciméid a eisítear do bhaill teaghlaigh nach náisiúnaigh de Bhallstát iad. Chun aitheantas na ndaoine sin a éascú, ba cheart teideal agus cód caighdeánaithe a bheith ar chárta cónaithe baill teaghlaigh de shaoránach den Aontas.

⁸ Rialachán (AE) 2017/1954 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2017 lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 1030/2002 ón gComhairle lena leagtar síos formáid aonfhoirmeach do cheadanna cónaithe do náisiúnaigh tríú tír (IO L 286, 1.11.2017, lch. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1954/oj>).

- (40) Agus aird á tabhairt ar an riosca slándála do na Ballstáit agus ar na costais a thabhóidís, ba cheart cártaí aitheantais agus cártaí cónaithe ball teaghlaigh de shaoránach den Aontas nach gcomhlíonann riachtanais an Rialacháin seo a chéimniú amach. Tá gá, ar fhorais na slándála, le tréimhse céimnithe amach níos giorra le haghaidh cártaí nach bhfuil gnéithe slándála tábhachtacha acu nó nach bhfuil meaisín- inléite.
- (41) Tá feidhm ag Rialachán (AE) 2016/679 i ndáil leis na sonraí pearsanta atá le próiseáil i gcomhthéacs chur i bhfeidhm an Rialacháin seo, lena n-áirítear, mar shampla, an oibleagáid atá ar rialaitheoirí agus próiseálaithe na bearta teicniúla agus eagraíochtúla iomchuí a dhéanamh chun leibhéal slándála a áirithiú is iomchuí maidir le riosca phróiseáil na sonraí pearsanta. Is gá na coimircí is infheidhme maidir leis na sonraí pearsanta a phróiseáiltear a shonrú a thuilleadh agus go háirithe maidir le sonraí íogaire ar nós sonraí bithmhéadracha. Ba cheart na hábhair sonraí a chur ar an eolas gur ann ina ndoiciméid don mheán stórála ina bhfuil a sonraí bithmhéadracha, lena n- áirítear inrochtaineacht éadadhaill air, agus faoi gach cás ina n- úsáidtear na sonraí atá ina gcártaí aitheantais agus ina ndoiciméid chónaithe. Ar chaoi ar bith, ba cheart rochtain a bheith ag na hábhair sonraí ar sonraí pearsanta a phróiseáiltear ina gcártaí aitheantais agus ina ndoiciméid chónaithe, agus an ceart a bheith acu na sonraí sin a cheartú trí dhoiciméad nua a eisiúint, i gcás ina bhfuil na sonraí sin earráideach nó neamhiomlán. Ba cheart an meán stórála a bheith an- slán agus ba cheart sonraí pearsanta atá stóráilte ann a bheith cosanta go héifeachtach ar rochtain neamhúdraithe.

- (42) Ba cheart do na Ballstáit a bheith freagrach as próiseáil cheart na sonraí bithmhéadracha, ó bhailiú go comhtháthú na sonraí ar an meán stórála atá an-slán, i gcomhréir le Rialachán (AE) 2016/679.
- (43) Ba cheart do na Ballstáit a bheith an-chúramach nuair a bhíonn siad ag comhoibriú le soláthraí seirbhíse seachtrach. Aon dliteanas Ballstát a thagann chun cinn faoi dhlí an Aontais nó faoin dlí náisiúnta i leith sáruithe oibleagáidí maidir le sonraí pearsanta, níor cheart é sin a eisiamh sa chomhoibriú sin.
- (44) Is gá sonrú a dhéanamh sa Rialachán seo ar an mbunús atá le sonraí a bhailiú agus a stóráil ar mheán stórála na gcártaí aitheantais agus na ndoiciméad cónaithe. I gcomhréir le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta agus urraim á tabhairt do phrionsabail an riachtanais agus na comhréireachta, ba cheart do na Ballstáit a bheith in ann sonraí eile a stóráil ar mheán stórála le haghaidh ríomhsheirbhísí nó chun críoch eile a bhaineann leis an gcárta aitheantais nó leis an doiciméad cónaithe. Is le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta ba cheart údarú a dhéanamh ar phróiseáil na sonraí sin, lena n-áirítear bailiú na sonraí sin agus na críocha ar chucu is féidir iad a úsáid. Ba cheart na sonraí náisiúnta go léir a scaradh go fisiciúil nó go loighciúil ó na sonraí bithmhéadracha dá dtagraítear sa Rialachán seo agus ba cheart iad a phróiseáil i gcomhréir le Rialachán (AE) 2016/679.

- (45) I gcomhréir leis an gComhaontú Idirinstitiúideach maidir le Reachtóireacht Níos Fearr⁹ an 13 Aibreán 2016 ba cheart don Choimisiún, laistigh de 6 bliana tar éis dháta chur i bhfeidhm an Rialacháin seo, meastóireacht a dhéanamh ar an Rialachán seo, lena n-áirítear ar bhonn na faisnéise a bhailítear trí shocruithe sonracha faireacháin, chun measúnú a dhéanamh ar éifeachtaí iarbhir an Rialacháin agus ar an ngá le haon ghníomhaíocht eile. Chun críche faireachán a dhéanamh, ba cheart do na Ballstáit staidreamh a bhailiú ar líon na gcártaí aitheantais agus na ndoiciméad cónaithe a d'eisigh siad.
- (46) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóirí an Rialacháin seo, eadhon slándáil a fheabhsú agus feidhmiú an chirt chun saorghluaiseachta atá ag saoránaigh an Aontais agus ag baill a dteaghlai a éascú, a ghnóthú go leordhóthanach agus, de bharr fairsinge agus éifeachtaí na gníomhaíochta, gur fearr is féidir iad a ghnóthú ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 CAE. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a bhaint amach.
- (47) I gcomhréir le hAirteagail 1 agus 2 de Phrótocal Uimh. 22 maidir le seasamh na Danmhairge, atá i gceangal le CAE agus le CFAE, níl an Danmhairg rannpháirteach i nglacadh an Rialacháin seo agus níl sí faoi cheangal aige ná faoi réir a chur i bhfeidhm.

⁹ IO L 123, 12.5.2016, lch. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (48) I gcomhréir le hAirteagal 3 de Phrótacal Uimh. 21 maidir le seasamh na Ríochta Aontaithe agus na hÉireann i dtaca leis an limistéar saoirse, slándála agus ceartais, atá i gceangal leis an CAE agus leis an CFAE, tá fógra tugtha ag Éirinn, i litir dar dáta an 18 Deireadh Fómhair 2024, gur mian léi a bheith rannpháirteach i nglacadh agus i gcur i bhfeidhm an Rialacháin seo.
- (49) Urramaítear leis an Rialachán seo na cearta bunúsacha agus cloítear leis na prionsabail a aithnítear go háirithe sa Chairt, lena n- áirítear dínit an duine, an ceart chun sláine an duine, toirmeasc ar íde nó ar phionós atá mídhonna nó táireach, an ceart chun comhionannais os comhair an dlí agus chun neamh- idirdhealú, cearta an linbh, cearta daoine scothaosta, meas ar an saol príobháideach agus ar shaol an teaghlaigh, an ceart go ndéanfar sonraí pearsanta a chosaint, an ceart chun saorghluaiseachta agus an ceart chun leigheas éifeachtach a fháil. Ba cheart do na Ballstáit cloí leis an gCairt agus an Rialachán seo á chur chun feidhme acu.
- (50) Chuathas i gcomhairle leis an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí i gcomhréir le hAirteagal 42(1) de Rialachán (AE) 2018/1725 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁰ agus thug an Maoirseoir tuairim uaidh an 13 Meán Fómhair 2024,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

¹⁰ Rialachán (AE) 2018/1725 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2018 maidir le daoine nádúrtha a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil ag institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí an Aontais agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin, agus lena n- aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 agus Cinneadh Uimh. 1247/2002/CE (IO L 295, 21.11.2018, lch. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

Caibidil I

Ábhar, raon feidhme agus sainmhínte

Airteagal 1

Ábhar

Leis an Rialachán seo neartaítear na caighdeáin slándála is infheidhme maidir le cártaí aitheantais a eisíonn na Ballstáit dá náisiúnaigh agus le doiciméid chónaithe a eisíonn na Ballstáit do shaoránaigh an Aontais agus baill dá dteaghlaigh agus a gceart chun saorghluaiseachta á fheidhmiú acu.

Airteagal 2

Raon feidhme

Tá feidhm ag an Rialachán seo maidir leis an méid seo a leanas:

- (a) cártaí aitheantais arna n-eisiúint ag na mBallstáit dá náisiúnaigh féin, dá dtagraítear in Airteagal 4(3) de Threoir 2004/38/CE;
- (b) deimhnithe clárúcháin a eisítear i gcomhréir le hAirteagal 8 de Threoir 2004/38/CE do shaoránaigh an Aontais a chónaíonn i mBallstát óstach ar feadh níos mó ná 3 mhí agus doiciméid lena ndeimhnítear buanchónaí a eisítear ar iarratas agus i gcomhréir le hAirteagal 19 de Threoir 2004/38/CE do shaoránaigh an Aontais;

- (c) cártaí cónaithe a eisítear i gcomhréir le hAirteagal 10 de Threoir 2004/38/CE do bhaill teaghlaigh shaoránaigh an Aontais nach náisiúnaigh de Bhallstát iad agus cártaí buanchónaithe a eisítear i gcomhréir le hAirteagal 20 de Threoir 2004/38/CE do bhaill teaghlaigh shaoránaigh an Aontais nach náisiúnaigh de Bhallstát iad.

Ní bheidh feidhm ag an Rialachán seo maidir le doiciméid aitheantais arna n-eisiúint ar bhonn sealadach le tréimhse bhailíochta 6 mhí nó níos giorra.

Caibidil II

Cártaí aitheantais náisiúnta

Airteagal 3

Caighdeáin slándála/formáid/sonraíochtaí

1. Déanfar na cártaí aitheantais arna n-eisiúint ag na Ballstáit a tháirgeadh i bhformáid ID-1 agus beidh limistéar meaisín-inléite (MRZ) orthu. Beidh na cártaí aitheantais sin bunaithe ar na sonraíochtaí agus na bunchaighdeáin slándála arna leagan amach i ndoiciméad ICAO 9303 agus déanfaidh siad na ceanglais a leagtar amach i bpointí (c), (d), (f) agus (g) den Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán (CE) Uimh. 1030/2002 arna leasú le Rialachán (AE) 2017/1954 a chomhlíonadh.
2. Comhlíonfaidh na gnéithe sonraí a bheidh san áireamh ar chártaí aitheantais na sonraíochtaí a leagtar amach i gcuid 5 de dhoiciméad ICAO 9303.

De mhaolú ar an gcéad fhomhír, féadfar uimhir an doiciméid a chur isteach i limistéar I agus beidh sainiú inscne an duine roghnach.

3. Beidh an teideal ‘Cárta aitheantais’ nó ainmniú sean-bhunaithe náisiúnta eile i dteanga oifigiúil nó teangacha oifigiúla an Bhallstáit eisiúna ar an doiciméad, agus na focail ‘Cárta aitheantais’ i dteanga oifigiúil amháin eile ar a laghad de chuid an Aontais.
4. Ar an gcárta aitheantais, ar an taobh tosaigh, beidh cód tíre dhá litir an Bhallstáit a eiseoidh an cárta, agus é clóite droim ar ais i ndronuilleog ghorm agus 12 cheann de réaltaí buí i gciorcal timpeall air.
5. Áireofar sna cártaí aitheantais meán stórála an-slán ina mbeidh sonraí bithmhéadracha, eadhon íomhá d’aghaidh shealbhóir an chárta agus dhá mhéarlorg i bhformáidí idir-inoibritheacha digiteacha. Chun an dá chineál aitheantóra bhithmhéadraigh sin a ghabháil, cuirfidh na Ballstáit na sonraíochtaí teicniúla arna mbunú le Cinneadh Cur Chun Feidhme C(2018) 7767 ón gCoimisiún¹¹ arna leasú le Cinneadh Cur Chun Feidhme C(2021) 3726 ón gCoimisiún¹² i bhfeidhm.

¹¹ Cinneadh Cur Chun Feidhme C(2018) 7767 ón gCoimisiún an 30 Samhain 2018, lena leagtar síos sonraíochtaí teicniúla maidir le formáid aonfhoirmeach le haghaidh ceadanna cónaithe do náisiúnaigh tríú tír agus lena n- aisghairtear Cinneadh C(2002)3069.

¹² Cinneadh Cur Chun Feidhme C(2021) 3726 ón gCoimisiún an 4 Meitheamh 2021 lena leasaítear Iarscríbhinn III a ghabhann le Cinneadh Cur Chun Feidhme C(2018) 7767 i ndáil leis an liosta tagairtí normatacha.

6. Beidh acmhainneacht agus cumas leordhóthanach ar an meán stórála chun sláine, barántúlacht agus rúndacht na sonraí a ráthú. Beidh rochtain éadadhaill ar na sonraí a stóráiltear agus déanfar iad a shlánú mar a fhoráiltear i gCinneadh C(2018) 7767 arna leasú le Cinneadh Cur Chun Feidhme C(2021) 3726. Malartóidh na Ballstáit an fhaisnéis is gá chun fíorú a dhéanamh ar an meán stórála agus chun na sonraí bithmhéadracha dá dtagraítear i mír 5 a rochtain agus a fhíorú.
7. Féadfaidh leanaí faoi 12 bhliain d'aois a bheith díolmhaithe ón gceanglas méarloirg a thabhairt.

Beidh leanaí faoi 6 bliana d'aois díolmhaithe ón gceanglas méarloirg a thabhairt.

Na daoine sin nach féidir méarloirg a fháil ina leith ar chúis fhisiciúil, beidh siad díolmhaithe ón gceanglas méarloirg a thabhairt.
8. Más gá agus más comhréireach i leith na haidhme atá le baint amach, féadfaidh na Ballstáit mionsonraí agus barúlacha a iontráil le haghaidh úsáid náisiúnta de réir mar a cheanglaítear i bhfianaise a ndlí náisiúnta. Ní laghdófar éifeachtúlacht na n-íoschaighdeán slándála agus idir-inoibritheacht trasteorann na gcártaí aitheantais mar thoradh air sin.
9. I gcás ina ndéanann na Ballstáit dé-chomhéadan nó meán stórála ar leith a chorprú sa chárta aitheantais, comhlíonfaidh an meán stórála breise na caighdeáin ábhartha ISO agus ní chuirfidh siad isteach ar an meán stórála dá dtagraítear i mír 5.

10. I gcás ina ndéanann na Ballstáit sonraí le haghaidh ríomhsheirbhísí, mar shampla ríomhrialtas agus ríomhghnó, a stóráil sna cártaí aitheantais, déanfar na sonraí náisiúnta sin a scaradh go fisiciúil nó go loighciúil ó na sonraí bithmhéadracha dá dtagraítear i mír 5.
11. I gcás ina gcuireann na Ballstáit gnéithe slándála breise leis na cártaí aitheantais, ní laghdófar comhoiriúnacht trasteorann na gcártaí aitheantais sin ná éifeachtúlacht na n-íoschaighdeán slándála mar thoradh air sin.

Airteagal 4

Tréimhse bhailíochta

1. Beidh íostréimhse bhailíochta 5 bliana ag na cártaí aitheantais agus uastréimhse bhailíochta 10 mbliana.
2. De mhaolú ar mhír 1, féadfaidh na Ballstáit foráil a dhéanamh maidir le tréimhse bhailíochta a bheidh:
 - (a) níos giorra ná 5 bliana, i gcomhair cártaí aitheantais arna n-eisiúint do mhionaoisigh;
 - (b) i gcásanna eisceachtúla, níos giorra ná 5 bliana, do chártaí aitheantais arna n-eisiúint do dhaoine in imthosca speisialta agus teoranta agus i gcás ina bhfuil a dtréimhse bhailíochta teoranta i gcomhréir le dlí an Aontais agus leis an dlí náisiúnta;
 - (c) níos faide ná 10 mbliana, i gcomhair cártaí aitheantais arna n-eisiúint do dhaoine atá 70 bliain d'aois nó níos sine.

3. Eiseoidh na Ballstáit cárta aitheantais a bhfuil bailíocht 12 mhí nó níos lú aige i gcás ina bhfuil sé dodhéanta go fisiciúil méarloirg a thógáil d'aon cheann mhéara an iarratasóra.

Airteagal 5

Céimniú amach

1. Scoirfidh cártaí aitheantais nach gcomhlíonann na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 3 de bheith bailí ar dhul in éag dóibh nó faoin 3 Lúnasa 2031, cibé acu is túisce.
2. De mhaolú ar mhír 1:
 - (a) maidir le cártaí aitheantais nach gcomhlíonann na híoscheanglais a leagtar amach i gcuid 2 de dhoiciméad ICAO 9303 nó nach bhfuil MRZ orthu, mar a shainítear i mír 3, scoirfidh a mbailíocht ar dhul in éag dóibh nó faoin 3 Lúnasa 2026, cibé acu is túisce;
 - (b) maidir le cártaí aitheantais daoine atá 70 bliain d'aois nó níos sine ar an 2 Lúnasa 2021, a chomhlíonann na híoscheanglais a leagtar amach i gcuid 2 de dhoiciméad ICAO 9303 agus a bhfuil MRZ orthu, mar a shainítear i mír 3, scoirfidh a mbailíocht ar dhul in éag dóibh.

3. Chun críoch mhír 2, ciallóidh MRZ feidhmiúil ceann díobh seo a leanas:
- (a) limistéar meaisín-inléite a chomhlíonann doiciméad ICAO 9303; nó
 - (b) aon limistéar meaisín-inléite eile a dtugann an Ballstát eisiúna fógra ina leith maidir leis na rialacha chun an fhaisnéis atá ann a léamh agus a léiriú.

Caibidil III

Doiciméid chónaithe do shaoránaigh an Aontais

Airteagal 6

An fhaisnéis iosta atá le sonrú

Sonrófar an méid seo a leanas ar a laghad sna doiciméid chónaithe nuair a eisiúnn na Ballstáit iad do shaoránaigh an Aontais:

- (a) teideal an doiciméid i dteanga oifigiúil nó teangacha oifigiúla an Bhallstáit lena mbaineann agus i dteanga oifigiúil amháin eile ar a laghad de chuid an Aontais;
- (b) tagairt shoiléir go bhfuil an doiciméad á eisiúint do shaoránach de chuid an Aontais i gcomhréir le Treoir 2004/38/CE;
- (c) uimhir an doiciméid;
- (d) ainm (sloinne agus céadainm(neacha)) an tsealbhóra;
- (e) dáta breithe an tsealbhóra;

- (f) an fhaisnéis a bheidh le háireamh ar dheimhnithe clárúcháin agus ar dhoiciméid lena ndeimhnítear buanchónaí, arna n-eisiúint i gcomhréir le hAirteagal 8 agus le hAirteagal 19 de Threoir 2004/38/CE faoi seach;
- (g) an t-údarás eisiúna;
- (h) ar an taobh tosaigh, cód tíre dhá litir an Bhallstáit a eisiúint an doiciméad, clóite droim ar ais i ndronuilleog ghorm agus 12 cheann de réaltaí buí i gcorcal timpeall air.

Má chinneann Ballstát méarloirg a ghabháil, beidh feidhm dá réir sin ag Airteagal 3(7).

Caibidil IV

Cártaí cónaithe do bhaill teaghlaigh nach náisiúnaigh de Bhallstát iad

Airteagal 7

Formáid aonfhoirmeach

1. Agus cártaí cónaithe á n-eisiúint acu do bhaill teaghlaigh shaoránaigh an Aontais nach náisiúnaigh de Bhallstát iad, bainfidh na Ballstáit úsáid as an bhformáid chéanna a bunaíodh le Rialachán (CE) Uimh. 1030/2002 arna leasú le Rialachán (AE) 2017/1954 agus arna cur chun feidhme le Cinneadh C(2018)7767 arna leasú le Cinneadh Cur Chun Feidhme C(2021) 3726.

2. De mhaolú ar mhír 1, beidh an teideal ‘Cárta cónaithe’ nó ‘Cárta buanchónaithe’ ar chárta. Cuirfidh na Ballstáit in iúl go n- eisítear na doiciméid sin do bhall teaghlaigh shaoránach de chuid an Aontais i gcomhréir le Treoir 2004/38/CE. Chun na críche sin, bainfidh na Ballstáit úsáid as an gcód caighdeánaithe ‘Ball Teaghlaigh AE Airt 10 DIR 2004/38/CE’ nó ‘Ball Teaghlaigh AE Airt 20 DIR 2004/38/CE’, i réimse sonraí [10], dá dtagraítear san Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán (CE) Uimh. 1030/2002 arna leasú le Rialachán (AE) 2017/1954.
3. Féadfaidh na Ballstáit sonraí a iontráil le haghaidh úsáid náisiúnta i gcomhréir leis an dlí náisiúnta. Agus na sonraí sin á n- iontráil agus á stóráil acu, urramóidh na Ballstáit na ceanglais chéanna a leagtar amach in Airteagal 4, an dara mír, de Rialachán (CE) Uimh. 1030/2002, arna leasú le Rialachán (AE) 2017/1954.

Airteagal 8

Cártaí cónaithe atá ann cheana a chéimniú amach

1. Scoirfidh cártaí cónaithe de bhail teaghlaigh shaoránaigh an Aontais nach náisiúnaigh de Bhallstát iad, agus nach gcomhlíonann ceanglais Airteagal 7 de bheith bailí ar dhul in éag dóibh nó faoin 3 Lúnasa 2026, cibé acu is túisce.

2. De mhaolú ar mhír 1:

- (a) scoirfidh cártaí cónaithe de bhail teaghlaigh shaoránaigh an Aontais nach náisiúnaigh de Bhallstát iad, agus nach gcomhlíonann na híoscheanglais slándála a leagtar amach i gcuid 2 de dhoiciméad ICAO 9303 nó nach bhfuil MRZ orthu i gcomhréir le doiciméad ICAO 9303, de bheith bailí;
- (b) cártaí cónaithe nach gcomhlíonann ceanglais Airteagal 7 ach a chomhlíonann na híoschaighdeáin slándála a leagtar amach i gcuid 2 de dhoiciméad ICAO 9303 agus na ceanglais a leagtar amach i bpointí (c) agus (g) den Iarscríbhinn a ghabhann le Rialachán (CE) Uimh. 1030/2002 arna leasú le Rialachán (AE) 2017/1954, scoirfidh siad de bheith bailí ar dhul in éag dóibh nó faoin 3 Lúnasa 2031, cibé acu is túsce.

Caibidil V

Forálacha coiteanna

Airteagal 9

Pointe teagmhála

1. Ainmneoidh gach Ballstát údarás lárnach amháin ar a laghad ina phointe teagmhála maidir le cur chun feidhme an Rialacháin seo. I gcás ina mbeidh níos mó ná údarás lárnach amháin ainmnithe ag Ballstát, ainmneoidh sé cé acu de na húdaráis sin a bheidh ina phointe teagmhála maidir le cur chun feidhme an Rialacháin seo. Cuirfidh sé ainm an údaráis sin in iúl don Choimisiún agus do na Ballstáit eile. Má athraíonn Ballstát a údarás ainmnithe, cuirfidh sé an Coimisiún agus na Ballstáit eile ar an eolas dá réir.
2. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh na pointí teagmhála ar an eolas faoi na seirbhísí ábhartha faisnéise agus cúnamh ar leibhéal an Aontais, atá san áireamh ar an Tairseach Aonair Dhigiteach a leagtar amach i Rialachán (AE) 2018/1724 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹³, agus go bhféadfaidh siad oibriú i gcomhar leis na seirbhísí sin.

¹³ Rialachán (AE) Uimh. 2018/1724 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 2 Deireadh Fómhair 2018 maidir le pointe rochtana aonair digiteach a bhunú chun rochtain ar fhaisnéis, nósanna imeachta agus seirbhísí cúnamh agus réitigh fadhbanna a sholáthar agus lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1024/2012 (IO L 295, 21.11.2018, lch. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj>).

Airteagal 10

Aitheantóirí bithmhéadracha a bhailiú

1. Ní bhaileoidh ach foireann cháilithe agus chuí-údaraithe ag na húdaráis atá freagrach as cártaí aitheantais nó cártaí cónaithe a eisiúint na haitheantóirí bithmhéadracha, chun críche a bheith comhtháite sa mheán stórála an-slán dá bhforáiltear in Airteagal 3(5) i gcomhair cártaí aitheantais agus in Airteagal 7(1) i gcomhair cártaí cónaithe. De mhaolú ar an gcéad abairt, ní bhaileoidh ach foireann cháilithe agus chuí-údaraithe na n- údarás sin méarloirg, ach amháin i gcás iarratais a thíolacfar chuig údaráis taidhleoireachta agus chonsalacha an Bhallstáit.

D'fhonn comhsheasmhacht aitheantóirí bithmhéadracha le céannacht an iarratasóra a áirithiú, beidh an t- iarratasóir i láthair go pearsanta uair amháin ar a laghad le linn phróiseas na heisiúna i gcomhair gach iarratais.

2. Áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil nósanna imeachta iomchuí agus éifeachtacha i bhfeidhm maidir le haitheantóirí bithmhéadracha a bhailiú, ar nósanna imeachta iad a chomhlíonann na cearta agus na prionsabail a leagtar amach sa Chairt, sa Choinbhinsiún chun Cearta an Duine agus Saoirsí Bunúsacha a Chosaint agus i gCoinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh.

I gcás ina mbíonn deacrachtaí ann aitheantóirí bithmhéadracha a bhailiú, áiritheoidh na Ballstáit gur ann do nósanna imeachta iomchuí chun dínit an duine lena mbaineann a urramú.

3. Maidir le haitheantóirí bithmhéadracha a stóráiltear chun críoch cártaí aitheantais nó doiciméid chónaithe a phearsanú, coinneofar iad ar bhealach an-slán agus i gcomhair tréimhse nach faide ná 90 lá ón dáta eisiúna. Tar éis na tréimhse sin, déanfar na haitheantóirí bithmhéadracha sin a scriosadh nó a dhíothú láithreach. Beidh an méid sin gan dochar dá gcoinneáil i gcás ina gceanglaítear sin le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta, i gcomhréir le dlí an Aontais maidir le cosaint sonraí.

Airteagal 11

Sonraí pearsanta a chosaint agus dliteanas

1. Gan dochar do Rialachán (AE) 2016/679, áiritheoidh na Ballstáit slándáil, sláine, barántúlacht agus rúndacht na sonraí a bhaileofar, a bhfaighfear rochtain orthu agus a stórálfar chun críoch an Rialacháin seo.
2. Chun críoch an Rialacháin seo, measfar na húdaráis a bheidh freagrach as cártaí aitheantais agus doiciméid chónaithe a eisiúint mar an rialaitheoir dá dtagraítear in Airteagal 4, pointe (7), de Rialachán (AE) 2016/679 agus beidh freagracht orthu as próiseáil sonraí pearsanta.
3. Áiritheoidh na Ballstáit gur féidir le húdaráis mhaoirseachta a gcúraimí dá dtagraítear i Rialachán (AE) 2016/679 a fheidhmiú ina n-iomláine, lena n-áirítear rochtain ar na sonraí pearsanta uile agus ar an bhfaisnéis go léir is gá, mar aon le rochtain ar aon áitreabh nó trealamh próiseála sonraí de chuid na n-údarás inniúil.

4. Ní eisiafar leis an gcomhar le soláthraithe seirbhíse seachtracha aon dliteanas ar thaobh Ballstáit a d'fhéadfadh teacht chun cinn faoi dlí an Aontais nó faoin dlí náisiúnta i leith sárúithe ar oibleagáidí maidir le sonraí pearsanta.
5. Ní áireofar faisnéis i bhfoirm meaisín-inléite i gcárta aitheantais nó i ndoiciméad cónaithe ach amháin i gcomhréir leis an Rialachán seo agus le dlí náisiúnta an Bhallstáit eisiúna.
6. Ní bheidh rochtain ach ag foireann chuí-údaraithe na n-údarás inniúil náisiúnta, ghníomhaireachtaí an Aontais agus na n-eintiteas príobháideach ar an íomhá d'aghaidh an tsealbhóra a stóráiltear ar mheán stórála na gcártaí aitheantais agus na ndoiciméad cónaithe agus tabharfar an rochtain sin i gcomhréir le dlí an Aontais maidir le cosaint sonraí chun an méid seo a leanas a fhíorú:
 - (a) barántúlacht an chárta aitheantais nó an doiciméid cónaithe;
 - (b) céannacht an tsealbhóra trí bhíthin gnéithe inchomparáide atá ar fáil go díreach i gcás inar gá de réir an dlí an cárta aitheantais nó an doiciméad cónaithe a thaispeáint.

Beidh gá le toiliú an tsealbhóra freisin chun go mbeidh rochtain ag eintitis phríobháideacha ar an íomhá den aghaidh, ach amháin má tá géarghá le rochtain gan beann ar thoiliú chun na gcríoch a leagtar amach sa chéad fhomhír agus dá bhforáiltear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta i gcomhréir le dlí an Aontais maidir le cosaint sonraí.

An íomhá den aghaidh a bhfuarthas rochtain uirthi de bhun na chéad fhomhíre, ní dhéanfar í a choinneáil ach amháin más gá tuilleadh próiseála a dhéanamh uirthi chun na gcríoch a leagtar amach sa chéad fhomhír agus má fhoráiltear dó sin le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta, i gcomhréir le dlí an Aontais maidir le cosaint sonraí. Ní choinneofar an íomhá den aghaidh níos faide ná mar is gá chun na gcríoch sin, seachas sin scriosfar í a luaithe a chuirtear i gcrích an fíorú dá dtagraítear sa chéad fhomhír agus ní aistreofar í chuig tríú tíortha ná chuig eagraíochtaí idirnáisiúnta mura gceadaítear sin faoi dhlí an Aontais maidir le cosaint sonraí.

7. Ní bheidh rochtain ar an dá mhéarlorg de chuid an tsealbhóra a stóráiltear ar mheán stórála na gcártaí aitheantais agus na ndoiciméad cónaithe ach amháin sna cásanna seo a leanas:
- (a) chun na gcríoch a leagtar amach i mír 6, an chéad fhomhír;
 - (b) i gcomhréir le dlí an Aontais maidir le cosaint sonraí;
 - (c) ag foireann chuí-údaraithe na n-údarás inniúil náisiúnta agus ghníomhaireachtaí an Aontais; agus
 - (d) i gcás ina gceanglaítear le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta an doiciméad a thaispeáint.

Ní choinneofar an dá mhéarlorg a bhfaightear rochtain orthu de bhun na míre seo.

Airteagal 12

Faireachán

1. Faoin ...[*bliain amháin tar éis dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo*], cuirfidh an Coimisiún clár mionsonraithe ar bun chun faireachán a dhéanamh ar aschuir, torthaí agus tionchair an Rialacháin seo, lena n-áirítear a thionchar ar chearta bunúsacha.
2. Sa chlár faireacháin, leagfar amach na modhanna trína mbaileofar na sonraí agus fianaise riachtanach eile, agus a mhíne a bhaileofar iad. Sonrófar ann an ghníomhaíocht a bheidh le déanamh ag an gCoimisiún agus ag na Ballstáit chun na sonraí agus fianaise eile a bhailiú agus a anailísiú.
3. Soláthróidh na Ballstáit na sonraí agus fianaise eile don Choimisiún atá riachtanach chun an faireachán sin a dhéanamh.

Airteagal 13

Meastóireacht

1. Faoin ... [*6 bliana tar éis dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo*], déanfaidh an Coimisiún meastóireacht ar an Rialachán seo agus cuirfidh sé tuarascáil ar na príomhthorthaí faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa, na Comhairle agus Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa. Leagfar béim sa tuarascáil sin ar na nithe seo a leanas go háirithe:
 - (a) tionchar an Rialacháin seo ar chearta bunúsacha;

- (b) soghluaisteacht shaoránaigh an Aontais;
 - (c) éifeachtacht an fhíoraithe bhithmhéadraigh chun slándáil doiciméad taistil a fhíorú;
 - (d) comhchuibhiú féideartha breise ar chuma na gcártaí aitheantais;
 - (e) an gá atá le gnéithe slándála na ndoiciméad cónaithe a chomhchuibhiú a thuilleadh.
2. Soláthróidh na Ballstáit agus gníomhaireachtaí ábhartha an Aontais an fhaisnéis don Choimisiún atá riachtanach chun an tuarascáil sin a ullmhú.

Airteagal 14

Sonraíochtaí teicniúla breise

1. Chun a áirithiú, i gcás inarb iomchuí, go gcomhlíonfaidh cártaí aitheantais agus doiciméid chónaithe dá dtagraítear in Airteagal 2, pointí (a) agus (c), na híoschaighdeán slándála a bheidh ann amach anseo, bunóidh an Coimisiún, trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme, sonraíochtaí teicniúla breise a bhaineann leis an méid seo a leanas:
- (a) gnéithe slándála breise agus ceanglais bhreise lena n-áirítear caighdeán feabhsaithe in aghaidh brionnú, góchumadh agus falsú;

- (b) sonraíochtaí teicniúla do mheán stórála na ngnéithe bithmhéadracha dá dtagraítear in Airteagal 3(5) agus dá slándáil, lena n-áirítear rochtain neamhúdaraithe a chosc agus fíorú a éascú;
- (c) ceanglais cháilíochta agus comhchaighdeáin theicniúla don íomhá den aghaidh agus do na méarloirg.

Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 15(2).

2. I gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 15(2), féadfar a chinneadh go mbeidh an tsonraíocht dá dtagraítear san Airteagal seo rúnda agus nach bhfoilseofar í. I gcás mar sin, ní dhéanfar iad a chur ar fáil ach do na comhlachtaí sin a d'ainmnigh na Ballstáit ina gcomhlachtaí atá freagrach as iad a phriontáil agus do dhaoine a bhfuil údarú cuí faighte acu ó Bhallstát nó ón gCoimisiún.
3. Ainmneoidh gach Ballstát comhlacht amháin a mbeidh an fhreagracht air as cártaí aitheantais a phriontáil agus comhlacht amháin a bheidh freagrach as cártaí cónaithe bhail teaghlaigh shaoránaigh an Aontais a phriontáil agus cuirfidh sé ainmneacha na gcomhlachtaí sin in iúl don Choimisiún agus do na Ballstáit eile. Beidh na Ballstáit i dteideal na gcomhlachtaí ainmnithe sin a athrú agus cuirfidh siad an Coimisiún agus na Ballstáit eile ar an eolas dá réir.

Féadfaidh na Ballstáit a chinneadh freisin comhlacht amháin a ainmniú a bheidh freagrach as cártaí aitheantais agus cártaí cónaithe bhaill teaghlaigh shaoránaigh an Aontais a phriontáil agus cuirfidh siad ainm an chomhlachta sin in iúl don Choimisiún agus do na Ballstáit eile.

Féadfaidh dhá Bhallstát nó níos mó a chinneadh freisin comhlacht amháin a ainmniú chun na gcríoch sin agus cuirfidh siad an méid sin in iúl don Choimisiún agus do na Ballstáit eile dá réir.

Airteagal 15

Nós imeachta coiste

1. Déanfaidh an Coiste a bunaíodh le hAirteagal 6 de Rialachán (CE) Uimh. 1683/95 cúnamh a thabhairt don Choimisiún. Beidh an coiste sin ina choiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.
2. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

I gcás nach dtugann an coiste aon tuairim, ní dhéanfaidh an Coimisiún an dréachtghníomh cur chun feidhme a ghlacadh agus beidh feidhm ag Airteagal 5(4), an tríú fomhír, de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

Airteagal 16
Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in
Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach
sna Ballstáit i gcomhréir leis na Conarthaí.

Arna dhéanamh sa ..., ...

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán
